

דפייגור

יום', ב' באייר תשפ"ד, 10.5.2024, גיליון מס' 5059

חוגגים עצמאות

ליום העצמאות רמי פלג

מבחינתי, עוד לפני ה-7.10 הימים שבין יום השואה ליום הזיכרון הינם הימים הנוראים. אלו הם ימים, שבהם המחשבות והרגשות על המחירים ששולמו, כדי שנוכל לשכון בעצמאות במדינתנו, קשים מאוד. הכאב, התסכול וחוסר האונים שאנו חווים מה-7.10 מחדדים עוד יותר את הכאב ואת הקושי שהיו עוד קודם. על זה נוספים, תחושות הפילוג וחוסר האמון בהנהגה. עוד יבוא היום לבוא חשבון עם האחראים לכישלון.

אנו עומדים ומצדיעים לכוחות הביטחון באשר הם, מילואים, סדירים וכוחות ההצלה, אשר עושים לילות כימים בהצלת חיים.

אנו מחזקים ומחבקים את הפצועים בגוף ובנפש, המשלמים מחיר כבד יום ביומו. אנו מבכים וכואבים עם המשפחות השכולות את האובדן וההקרבה למען בטחון המדינה.

אין מילים שיכולות לנחם את ההורים, האחים והאחיות, המשפחה, בני ובנות הזוג והחברים, על אובדן יקיריהם. אנו יכולים רק לעשות ככל שניתן להוקיר, לכבד ולהנציח את זכרם לעד.

בימים ושעות קשות אלו, הייתי רוצה לייחל שהימים הנוראים יעברו, ונוכל לחזור לימי שגרה וביטחון:

אני רוצה להודות בשם כולנו למילואימניקים/יות ולסדירים/יות של יגור ובכלל על תרומתם עבור כולנו, ולצוות של תימור בנארי-שוטר וגלית חגי, הפועלות ללא ליאות למען רווחתם.

אני מתחבר להרבה שירים שנכתבו ליום הזיכרון והם משקפים בעיני את הלך הרוח והתחושות, בחרתי בבית שכתב אהוד מנור ששכל את אחיו יהודה:

אין לי ארץ אחרת
גם אם אדמתי בוערת
רק מילה בעברית חודרת
אל עורקי, אל נשמתי
בגוף כואב, בלב רעב
כאן הוא ביתי

תפילה שירה עוז

נֶאֱסֹף אֶת הַשְּׁבָרִים מִתּוֹךְ הַחֶשֶׁד וְהַשְּׁחֹר

בְּאֲדָמָתֵנוּ הַמְדַמָּמֶת נֶצֶד בְּאוֹחֲזֵנוּ אֹר

נֹשֵׁיט יָדִים בְּשִׁמְחָה

לֹא עוֹד כְּזַעֲקַת שְׁוֹא אֶל הַדְּמָמָה.

הַרְגָּבִים יִצְבְּעוּ בְּאֲדָם

וְיִתְמָלְאוּ בְּאִהְבָה.

שְׂרוּלֵי הָעַם הַצָּרוּב בְּכָאֵב לִבְשׂוּ תְקוּמָה מוֹאֲרַת וְשִׁלְוָה.

שֶׁבֶת שֶׁל שְׁחֹר תִּטְבֵּיעַ חוֹתְמָה לְמוֹלְדַת חֶסוֹנָה.

2. איזון פערי דיור

רו"ח **חשבון אריאל**: בעקבות ההחלטה לקדם את פרויקט הממ"דים, חזרנו ליחבורת השינויי". שם נקבע כחלק מאיזון פערי הדיור, שהקיבוץ ישאף לבניית ממ"דים, שיאזנו את הפערים הני"ל. החבורת גם מגדירה את דרך חישוב הוותק לצורך ההתחשבות. מערכת האיזונים היא החלטה חברתית של יגור. לא קשורה לנושא השיוך. "האיזון" מתבצע רק ביחס למה שהקיבוץ בנה לחברים, ולא כולל את מרכיב הקרקע. ההתחשבות על הקרקע היא בין החבר למנהל מקרקעי ישראל ולקיבוץ אסור להתערב. אריאל הציג את פרטי ההצעה: "עקרונות לביצוע איזון פערי הדיור".

אודי קינן: כאמור כלולה בהצעה תקצוב 150,000 ש"ח לממ"ד לבית אב, שזה אומר, "מקבלים" 20 מיליון ש"ח, "משלמים" 12 מיליון ש"ח. 6 מיליון ש"ח יורשים יצטרכו לקבל, תשלום "נדחה". "קיוזו חובות" בסדר גודל של 2 מיליון ש"ח.

(בתגובה לשאלה) האיזונים האלה סוגרים את פרק האיזונים בשיוך. לא יהיו איזונים נוספים.

שלמה מורן: מצד אחד, תודה לצוות על העבודה הרבה. מצד שני, הם קפצו מהר מדי, ויש כמה סוגיות עקרוניות שצריך לטפל בהן קודם. בניגוד למה שנאמר, ההצעה ב"חבורת השינויי" מאוד ברורה ומפורטת, כולל סדר עבודה מוגדר לפי שכונות ותוכנית תקצוב רב שנתית שניתנת לביצוע - תוכנית שלא בוצעה על ידי מזכירות קודמות. על פי הצעה זו בניית ממ"דים תעשה על ידי ועל חשבון הקיבוץ, ולא על ידי החבר. רשום גם התהליך המדויק. הצעת הצוות עומדת בניגוד ברור ליחבורת השינויי" ולכן, על פי הכתוב באותה חוברת, מחייבת רוב מיוחס. אם יש מי החושב אחרת, צריך לברר את השאלה באופן משפטי. עניין נוסף, משתמע מ"חבורת השינויי", שתהליך האיזונים צריך להתקיים אחרי סיום בניית הממ"דים ובנפרד ממנו.

אהוד כוכבי: אותי לא מעניין האיזון. מעניין אותי שאנחנו מדברים כבר שעה כש-40 ק"מ מכאן הורסים בתים, כבר חצי שנה. לכל חבר יגור צריך להיות ממ"ד. פניתי לאודי בעניין הזה כבר ב-7.10. כבר ב-29.10 הגשנו אהוד ס"ט, נועם צוק ואני הצעה שאינה רחוקה מההצעה שנגיש בהמשך. בשלב הזה יש לי שאלות להצעה שהוצגה כאן. אני לא מבין למה חישוב הוותק בהצעת הוועד מתחיל בשנה העשרים. למה לא רק אחרי 40 שנה? חישוב הוותק מתחיל עם הכניסה לחברות, כפי שהוחלט ביגור! דיון כזה צריך להתחיל עם הצגת נתונים וכאלה לא הוצגו. הנתונים שבידי, כי ביקשתי ולא קיבלתי נתונים מסודרים, הם שביגור כ-600 דירות מיועדות לשיוך. בערך ב-218 מהן יש ממ"דים. בערך ב-220 דירות של ותיקים אין ממ"דים. מה יעשה מי שאין לו כסף? ואם הוא קשיש או שאין ביכולתו? איך זה יעבוד, אם כל אחד יבנה בזמן אחר ובמקום אחר? כמה תעלה בצורה זו בניית כל ממ"ד? איך תראה החצר, כשחבר אחד בונה בשכונה אחת, שני בשכונה שנייה ועוד אחד בשכונה שלישית? איך יפקחו על בנייה כזו וכמה היא תעלה בצורה זו? חבר שבונה על חשבונו, מתי יקבל את הכסף? לפי איזה תור יבנו וכמה יעלה המיזם ליגור בצורה זו (בחשבון פשוט, לשיטתכם, יותר מ-30 מיליון ש"ח) ומה יהיה

1. הצעת ועד ההנהלה המשלבת בניית ממ"דים ואיזון פערי הדיור

נועם צוק: שאלה לסדר היום - מדוע לא התאפשר לקבוצת חברים שנפגשה עם ההנהלה, להביא כאן את הצעתה?

אודי קינן: מי שקובע את סדר היום הוא ועד ההנהלה. האחרון יחד עם צוות השיוך והנהלת הקהילה עוסקים בנושא הממ"דים. ועד ההנהלה רואה עצמו אחראי להוביל את תהליך בניית הממ"דים ומתן פתרון לצרכים הבטחוניים הקשורים בכך. לכן, ההצעה שמובאת כאן היום היא הצעת ועד ההנהלה ולא הצעת צוות אחר.

אהוד ס"ט: בהמשך לדברים של נועם, סדר היום המוצע מהווה **סתימת פיות** ביחס להצעת החברים, שיזמו והגישו את ההצעה עוד לפני הצעת המזכירות שבאה בעקבותיה. שתי ההצעות צריכות לעלות יחד לדיון. מדובר ב**דמוקרטיה בסיסית** שאסור לסטות ממנה. לא זכורה לי התנהגות כזאת ביגור.

אודי קינן: הנהלה ביחס להצעות דחופות באסיפה דורש החתמה של 10% מהחברים. הצעתה של קבוצת החברים אינה על סדר היום ואין לנו סמכות לדון בה.

רמי פלג: לגבי התהליך, כזכור כוללת "חבורת השינויי" התייחסות לממ"דים ולפערי איזון הדיור. יש גם תקציב שאושר לכך באסיפה. עם זאת, הדברים ב"חבורת השינויי" מהווים יותר סוג של הצהרת כוונות ולא תוכנית ברורה, שאפשר להוציאה לפועל באופן מידי. ישנם שלושה גופים הקשורים לעניין: "צוות שיוך דירות", "ועד הנהלה" שעוסק באסטרטגיה, ו"הנהלת קהילה" העוסקת בעניינים שוטפים. החלטנו כולנו לשבת יחד, לגבש עקרונות, ולהביא הצעה משותפת גם לממ"דים וגם לפערי הדיור. נפגשנו ארבע פעמים. למרות שבדרך כלל מובאת הצעה לציבור ואז מגיעות התייחסויות והשגות, הזמנו לפגישה הראשונה את אהוד ס"ט ואהוד כוכבי, כדי לשמוע וללמוד יותר לעומק את הגישות השונות בציבור ולהכיר את הנושא בצורה רחבה וטובה. משם המשכנו את הדיונים המשותפים. ידענו שיהיו הצעות, השגות וחלופות, ולכן בנינו תהליך של שלוש פגישות, בראשונה תובא הצעת ועד ההנהלה שלהלן, באסיפה הבאה מוזמנים חברים להציע ולהסתייג, ועד ההנהלה ידון בכל הדברים, ויחליט, אם לקבל ולשלב אותן בהצעה הסופית שתובא לדיון בפגישה שלישית. אני מודע לדחיפות הנושא, אנחנו עובדים הכי מהר שאנחנו יכולים.

(רמי פלג מציג את הצעת צוותי העבודה של ועד ההנהלה)

קיצור ההצעה (גדי רביב): התוכנית מבוססת על "מינהלת" שתיתן את התכנון הכללי ואת המעטפת, פרויקטור שיוביל את כל הפרוייקט, ובנייה במימון פרטי. במידה ותתקבל החלטה הנוגעת להתחשבות של הקיבוץ עם החברים בגין איזון פערי דיור או איזונים, יהיה הקיבוץ רשאי להתחשב עם החברים בהתאם להחלטותיו ביחס לביצוע הממ"ד.

אודי קינן: מבחינת הפרוצדורה, חברים המעוניינים להגיש הסתייגויות, או חלופות, נא להגישן בכתב, כדי שנוכל לפרסם אותן. הצוות ינסה להכיל אותן בהצעתו. אם לא יצליח, נצביע קודם כל על ההסתייגויות ואחר כך על ההצעה המלאה.

עם אותן משפחות שלא יכולות לבנות דירה צמודת קרקע. מאז ההחלטה על השינוי בתה ובונה יגור 100 יחידות צמודות קרקע "על חשבון" הדיירים. זה עלה ליגור כ-350,000 ש"ח לדירה, שה"כ כ-30 מיליון ש"ח לפחות. מי החליט על זה? ב-15.11.23 פנינו לאודי ואמרנו "תתחיל לבנות, יש תוכניות, יש תקציב", אני הצעתי לנהל אותו בהתנדבות. למחרת, "במקרה", התחילו לסמן את שכונת הבריכה. הדיון הזה לא מוכן. צריך לבוא עם נתונים ולעבוד על בסיס ההחלטות הקיימות.

גבי קרדוש: אנחנו במצב מורכב לאומית ומקומית. שלושה עניינים לפנינו: השיוך, האיזונים והממ"דים. אי אפשר לרוץ באחד ולהזניח את האחרים. כשרצנו עם השיוך, היו טעויות, ב"הסכם בית משותף", מיקום ממ"דים ופרצלציה. הזנחנו את האיזונים ועכשיו זה עולה. נראה לי נכון לחבר אותו לנושא הממ"דים. כמו שחברנו את נושא קרנות ההשתלמות לזכויות החברים. הזנחנו את הממ"דים 6 שנים. מגוחך לדבר על 8 ממ"דים בזמן מלחמה. צריך לתפוס את בניית הממ"דים כנושא חברתי, כלכלי ומעשי של הקהילה. התמודדנו כקהילה בצורה יפה עם המעבר לניה משפחתית, למרות ההיקפים הגדולים. יגור גם התמודדה יפה עם אתגר הפנסיה. נכון שעברנו הפרטה, אבל הדרך להתמודד עם אתגר הממ"דים, היא קודם כל כקהילה, גם אם זה אומר, נניח, הקפאת מס איוון, האטת השיוך, לקיחת הלוואות, והקטנת הסבסוד לחינוך.

יפתח שחר: דברי הם בראש ובראשונה נוגעים לפרוצדורה. לא מקובל עלי שהצעת חברים תבוא כ"הסתייגות" להצעת הוועד. היא חייבת לקבל את הבמה לדיון רציני, כי היא מבוססת על עקרונות אחרים מתוכנית הוועד. העובדה שאודי קינן הוא גם "ועדת אסיפה" וגם יו"ר הוועד ומונע מקבוצת החברים שרוצה

לקיים דיון בהצעה שלה, זה לא דמוקרטי ולא תקין. מהלך 3 האסיפות שהוצג כאן לא תקין בעיני. אנחנו הולכים בפעם הראשונה להפריט את הביטחון האישי. זה מנוגד לסעיף הראשון בהסכם החברתי של כל חברה. זו הפקרה של החברים, שאין להם את הכספים להגן על עצמם. הפרטת הביטחון האישי היא לא פחות משינוי אורחות חיים ואת זה לא עושים אגב אורחה. תעצרו את הדיון, תמנו ועדת אסיפה, ותביאו את ההצעות בצורה מסודרת.

אודי קינן: לא ביקשתי לעצמי את ועדת אסיפה. פורסמו מכרזים, אף אחד לא נרשם. לא כל הצעת חברים עולה אוטומטית לדיון ציבורי. בשום מקום זה לא ככה. תמיד יש דרג ביניים, כגון ועדת אסיפה שבוחן ומסנן. במידה שיש הצעה דחופה מחתימים 80 חברים ומביאים לוועד. לגבי תקציב 2024 אנחנו לא בונים רק 8 ממ"דים. אם הצעת האיזונים תעבור, יתווסף לנו תקציב משמעותי, גם להשנה וגם לשנה הבאה. הריביות בשוק גבוהות, מה שיכולנו בעבר לא אפשרי היום. מחכות לנו עלויות גבוהות לא רק בממ"דים, אלא גם בשכונת הבריכה, שיוך 100 היחידות הקטנות. נצטרך לייצר פתרונות מימון לאנשים, שלא יוכלו לשייך או לבנות ממ"דים. יש פתרונות כאלה.

חוזר על הבקשה להעביר את כל ההצעות החלופיות ואת ההשגות בכתב. אני מקווה שנוכל להכניס אותך להצעת הוועד ובכל מקרה נפרסם אותך.

דובלה ישורון: אם במאי יש מלחמה עם לבנון, כבר איחרנו ואין מה לרוץ. שבו בשקט תכינו תוכנית חמש-שנתית עם מקורות מימון. לגבי הצעת קבוצת החברים, הוועד היה צריך להודיע לקבוצה, נניח, שהוא לא מקבל, ומאפשר להם לערער בפני הוועד או האסיפה. יש לאפשר להם בכל מקרה להעלות את ההצעה כחלופה להצעת הוועד.

הצעה למודל ביצוע פרויקט הממ"דים

קיבוץ יגור רואה חשיבות לקדם את נושא המיגון ולאפשר ולייץ לחבריו להתמגן בזמן קצר.

הקיבוץ יסייע לתא משפחתי המעוניין לבנות ממד"ם על חשבונם כדלהלן:

1. הקיבוץ יממן פרויקטור, אשר בחלק הראשון יאפיין את הפרוייקט ויכין את הנתונים, ולאחר מכן יתכנן תוכנית לביצוע פרויקט הממ"דים על כל היבטיה, תכנון, קשר עם חברים, תקציב, גיוס ממלאי תפקיד וקבלנים, פיקוח, תשתיות קיבוץ וכו'.
2. הקיבוץ יממן את תכנון מיקום וביצוע הממד"ם עד לגודל מינימלי, ותכנון מפורט לחברים המעוניינים לבנות ממ"ד על חשבונם. התכנון יכלול מדידה, תכנון אדריכלי, קונסטרוקציה וניסוס, ולא יכלול שינויים פנימיים בדירה הקיימת. עלויות תכנון מעבר לגודל המינימלי יהיו על חשבון החברים. לצורך הבהרה, הקיבוץ לא יישא בתשלומים של תכנון שינויי פנים בתוך הדירה וכן הגדלת הממ"ד.
3. הקיבוץ ימנה מינהלת בנייה שתקבל את ההחלטות הנדרשות לקידום הפרוייקט.
4. העתקת תשתיות ציבוריות ככל שיידרש להעתיק בשל בניית הממד"ד, תהיה עד לסכום של 10 אש"ח ע"ח החבר, מעבר לכך - ע"ח הקיבוץ.
5. למשפחות הותיקות בשכונת לול מערב שאושר להם ממ"ד בעבר, הממ"דים יבנו ע"ח הפרוייקט ועל חשבון האיזונים העתידיים.
6. מינהלת הבנייה תבחר את הדרך שתחשוב לנכון לביצוע הפרוייקט, חברה מנהלת קבלנים וכו'.
7. ככל שתא משפחתי יבחר לבנות ממ"ד במסגרת הפרוייקט, ייתם הסכם המגדיר את היחסים בין החבר לקיבוץ לעניין בניית הממד"ד לרבות מנגנון המבטיח את ביצוע התשלומים מהחברים בגין ביצוע בניית הממד"ד. הפרוייקטור והמנהלת יחלו את עבודתם ללא תלות במודל האיזונים.
8. ככל ותתקבל בקיבוץ החלטה הנוגעת להתחשבות בגין איזון פערי דיור ו/או איזונים יהיה רשאי הקיבוץ להתחשבן עם החברים בהתאם להחלטותיו ביחס לביצוע הממד"דים.
9. לא תבוצע התחשבות עם החברים בדיעבד בגין עלויות התכנון של הממד"דים, שבוצעו שלא בהתאם להחלטה זו.
10. חברים שביקשו להסתייע בקיבוץ בהתאם להחלטה זו, יידרשו לפנות לקיבוץ בתוך שנה וחצי ממועד קבלת ההחלטה.

עקרונות לביצוע איזון פערי דיור

העקרון המרכזי בהחלטה זו: ערך הקרקע אינו חלק מהתחשיב.

הקרקע מועברת לחברים ישירות מרמ"י, וזו הסיבה שלא ניתן להתחשבן על פערים במחיר מכירה עתידי, המשקף בעיקרו את ערך הקרקע.

החלטות חוברת השינוי – הקיבוץ ישאף לבצע מהלך של השוואת ערך דירות החברים לכדי "הערך הממוצע" של הדירות בקיבוץ, בדרך של שיפוץ דירות, כאשר השאיפה היא לבניית מ"דים בדירות בהן ניתן הדבר.

הסיוע במימון בנייה חדשה והשיפוץ שייערך בדירות החברים על חשבון הקיבוץ ויעלה את ערך הדירה, יילקח בחשבון בחישוב זכויות בית האב במסגרת איזון פערי הדיור כחלק מתהליך שיוך עתידי.

הגדרות לעניין האיזונים – "ותק" – חישוב הוותק לצורך הסדר זה ביחס לכל חבר יהיה על פי מנגנון הוותק, כפי שנקבע במסגרת "חוברת השינוי".

"תוספת השיפוץ" – הערך הכלכלי המקסימלי של השיפוץ לזוג כפי שייקבע ועד ההנהלה.

"ערך שנת וותק" – ערך תוספת השיפוץ לחלק לשווי שנות הוותק המקסימלי לחבר יחיד, שאינו זכאי לתוספות אלמן/גרש וכיוצ"ב.

ביצוע ההתחשבות – חישוב הוותק לצורך ההתחשבות בהתאם להחלטה זו – יחל להימנות החל מסיום השנה ה-20 לחברותו של החבר בקיבוץ, ועד למקסימום של 45 שנות ותק לכל חבר.

אופן ביצוע החישוב – בית אב המורכב משני חברי קיבוץ – יוכל לצבור במשותף ותק לצורך ההתחשבות, אולם הוותק המקסימלי לבית אב לא יעלה על 50 שנות.

לכית אב של חבר אלמן, שכן זוגו היה חבר ביום הקובע – יחושב ותק החבר האלמן כפול שניים.

בית אב של חבר אלמן, שהתאלמן לפני היום הקובע – יהיה זכאי לתוספת ותק של עשר שנים.

ביצוע ההתחשבות – המשך – בית אב המתגורר בדירת קבע, המיועדת לו לשיוך, בה לא בוצעה בניית מ"ד – יהיה זכאי לקבל את שווי ערך שנות הוותק הצבורות לזכותו בהתאם לחישוב הקבוע בהחלטה זו.

בית אב, שיסמן דירה בה מצוי מ"ד, ולא השלים את צבירת הוותק המקסימלי במועד קבלת ההחלטה ("בית אב חייב") – יידרש לשאת בתשלום בשווי שנות ערך הוותק החסרות להשלמת צבירת הוותק המקסימלי.

חיוב של "בתי אב חייבים" – מועד החיוב – במועד קבלת ההחלטה לבית אב המתגורר בדירת קבע ו/או סימון הדירה, במקרה בו בית האב לא היה זכאי ליצירת זיקה.

פריסת תשלום – בהתאם להחלטה זו, בית אב יהיה רשאי לפרוס את חובו ל-60 תשלומים חודשיים החל ממועד החיוב, אולם יידרש לשאת ביתרת התשלום כתנאי להפנייתו לרמ"י לצורך חתימת הסכם חכירה אישי.

הנחת תשלום מראש – "בית אב חייב" יהיה זכאי להנחה בגובה 10% במידה וישלם את חובו בתשלום אחד.

ריבית והצמדה – חוב "בית אב זכאי" יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן ויישא ריבית בגובה פריים, במידה ולא יחל לשלם תוך 4 חודשים ממועד החיוב.

ההתחשבות תחול גם על בתי אב של חברים שהלכו לעולמם לאחר המועד הקובע לשיוך דירות בקיבוץ, ותיעשה ביחס לדירה שתסומן להם.

העברת כספים ל"בתי אב זכאים" – מועד ההעברה (תשלום) – במועד שייקבע ועד ההנהלה. בכל מקרה, ההעברה תותנה בחתימת בית האב על הסכם לסימון המגרש. לגבי יורשים של "בתי אב זכאים", יהיה רשאי ועד ההנהלה לקבוע שמועד ההעברה יהיה במימוש זכאות היורשים לשיוך המגרש.

כספי הזכאות בהתאם להחלטה זו יקוזזו מכל חוב שקיים לבית האב כלפי הקיבוץ.

ביצוע התשלום בהתאם להחלטה זו מסיים את ההתחשבות בין הקיבוץ לבין חבריו וכינם לבין עצמם בכל הנוגע לאיזון פערי הדיור. החלטה זו אינה גורעת מהחלטת הקיבוץ להתחשבות עם חברים גרושים בהתאם לקבוע בסעיף 5.3 בהחלטת סימון המגרשים. לא תהא זכאות לתשלומים ביחס לשנות ותק עודפות.

ביום ו', כ"ה בניסן תשפ"ד תשפ"ד, 3.5.24

הבאנו לקבורה את חברתנו

ענת רותם ז"ל

בית יגור אבל עם המשפחה

ביום ו', י"ח בניסן תשפ"ד תשפ"ד, 26.4.24

הבאנו לקבורה את חברתנו

מרים כרמי ז"ל

בית יגור אבל עם המשפחה

1. רקע ומבוא

א. מדינת ישראל נמצאת עכשיו במצב מלחמה בדרום ובצפון, שלא ברור מתי היא תסתיים. מצב חירום זה מחייב אותנו לנקוט בצעדים מיוחדים בנושא המיגון והביטחון האישי של החברים, בלוח זמנים מואץ.

ב. למרות העובדה שישראל ובנות בריתה באזור הדפו בהצלחה את המתקפה האיראנית במוצ"ש ה-14.4.24, אסור לנו להיכנס לשאננות וחוסר מעשה. קיימים עדיין איומים משמעותיים בגבולותינו.

ג. ב"חברת השינוי" משנת 2017 (סעיף 6 בפרק ה"דירור", עמ' 78) הוחלט על הקמת ממ"דים בכל שכונות יגור, שתושלם תוך שש שנים - עד 2024. מאז ועד היום נבנו רק 28 ממ"דים, ומתוכם 14 לוותיקים - כ-6% ממה שהוחלט להשלים עד 2024!

2. חזון

השלמת מיגון כל דירות הקבע ביגור תוך זמן קצר על ידי בניית ממ"דים, לצורך חיזוק הביטחון והלכידות של חברי יגור, כולם.

3. שיטה

א. יגור תתחיל מייד בבניה מואצת של ממ"דים בכל דירות הקבע שבהן אין ממ"דים, דבר שהוא היום תקן מחייב בישראל, בכל דירה חדשה.

ב. הקמת הממ"דים תבוצע בהתאם ל"חוברת השינוי" (סעיף 4.6 בפרק הדיור, עמ' 78) על ידי חברת ניהול חיצונית בעלת ניסיון וכושר ביצוע מהיר ויכולת עבודה במקביל, והיא תונחה על ידי צוות היגוי ציבורי, שינחה את התכנון, הביצוע והקשר עם החברים.

ג. בשלב ראשון - תבוצע בניית הממ"דים בדירות הקבע בשכונות הוותיקות שמדרום לכביש הכניסה ליגור ("חברת השינוי", סעיף 6.4 עמ' 78). בנייה זו תושלם תוך 2-3 שנים (בשנת 2026).

בשלב שני - שיתבצע ישר בהמשך - תתבצע בניית הממ"דים בדירות הקבע בשאר השכונות ביגור. בנייה זו תושלם, גם היא, בתוך 2 שנים נוספות.

4. מימון

א. בשלוש השנים הקרובות (24-26) יוקצו על ידי יגור לבניית הממ"דים 10 מלש"ח לשנה (זו תוספת קטנה של 3.5 מלש"ח לשנה, לתוכנית המשק הנוכחית). במקרה הצורך ימומן התקציב על ידי לקיחת הלוואות.

ב. השתתפות החברים - תהייה במסגרת "מערכת האיזונים" והתשלומים שתידון בהמשך, ללא קשר לתהליך הבנייה, ובשום פנים לא תעכב אותה!

5. סיכום

אנחנו מאמינים שיגור תדע להתעלות לגודל ולחומרת המצב, ותנקוט בצעדים הנדרשים.

קטיף העגבניות

השבוע התחיל קטיף העגבניות לתעשייה, 700 דונם, קצת יותר משנה שעברה. בגלל בעיות ביבוא, ישנו ביקוש גדול מהמפעלים, שמעלה את המחירים והופך את הגידול הזה ליותר אטרקטיבי. פועלות שלוש מכוונות שתילה בו-זמנית. כל אחת מצריכה 6 עובדים. הטכנולוגיה דומה לשתילה של הברוקולי מהגיליון הקודם, רק מספר הנשים, המסדרות את השתילים במגשים, עלה מ-3 ל-4. שני עובדים נוספים הולכים במאסף אחרי המכונה ומתקנים את השתילה איפה שצריך. כל מכונה שותלת 50 דונם ביום. השתילים מגיעים מהמשתלות במגשים, וצריך להוציא אותם כיד אחד אחד ולהניח לחוד, כדי שהמכונה תשלשל ותטמון באדמה. הימים הקרירים היו אידאליים לשתילה. לוקח 110 ימים לעגבנייה להבשיל. יש זנים לתעשייה ויש לסלט. לתעשייה - יותר מתוקות ויותר קשיחות.

הבהרה! למען הסר ספק! גם מי שלא ירצה לשלם, לא מוציאים אותו מדירתו! מי שזכה להתגורר בדירה ששוויה גדול ממה שמגיע לו בטבלת האיזונים, יוכל להמשיך ליהנות ממנה עד סוף ימיו, בחינם, בלי לשלם כלום! אבל, היא לא תירשם על שמו, והוא לא יוכל להוריש אותה.

2. אפשר להחליט שהפרש ייסגר מהכנסות עתידיות של יגור. אולי מהפקעות צפויות בין מחלף יגור לבתי הזיקוק.

רקע:

שלא יהיו לנו אשליות, כולם יודעים לעשות חשבון מצוין, והם ישאלו: "למה אני צריך להוציא מכיסי מאות אלפים (ולקחת משכנתא) כדי להגיע ל-120 מ"ר, כולל ממ"ד, וגם לא לקבל את המיליון שמגיע לי?"

ושאלת ההמשך:

הרי דיירי שכונת הבלוקונים והבריכה נדרשים להוציא מכיסם (לקחת משכנתא) מיליון וחצי ש"ח. למה שההם שם, צעירים ממני בעשרות שנים, שקיבלו בחינם את הבתים הכי טובים, צמודי קרקע עם מגרש פרטי, הם לא יכולים לקחת משכנתא, כדי לשלם לי מה שמגיע לי?

והתשובה היא:

שבדיוק לשם כך שכרנו עורכי דין ורואי חשבון לשיוך, גם כדי שיביאו פתרונות כיצד לוודא גביית תשלומי איזון, ואיך לחלק אותם לזכאים.

לסיכום, כדי להשיג תמיכה רחבה בקלפי נדרשת תמיכה רחבה בציבור. כדי לזכות בתמיכה, התהליך יכול וחייב להיות הוגן ושיוויוני.

אחה, ומה כל זה קשור לממ"דים?

יגור יכולה לצמצם את הפער בשווי הדירות על ידי בניית ממ"דים. בכך יקטן תשלום החייבים לפי טבלת האיזונים, וכמובן גם הפיצוי לדירות הישנות שיקבלו ממ"ד.

האם בבניית ממ"דים, יבוטל הצורך בטבלת איזונים הוגנת? ובכן, פער בשווי הנכסים של 3 מיליוני ש"ח, לא נסגר בבניית ממ"ד בשווי של 150 אלף ש"ח, הוא מצטמצם במעט, ויידרש בהמשך מהלך אמיתי של טבלת איזונים

למיטיבי לכת:

דוגמה מספרית: ביגור 615 דירות לשיוך בשווי ממוצע (שנניח שימצא השמאי) של 1.5 מיליון ש"ח. סה"כ 922.5 מיליון ש"ח. יש 850 חברים עם ותק ממוצע של 25 שנה. סה"כ 21,250 שנות ותק. 922.5 מיליון חלקי 21,250 = 44 אלף ש"ח לשנת ותק. מכאן שבית אב שצבר 10 שנות ותק, זכאי לדירה בשווי 440,000 ש"ח. אם בית אב צבר 40 שנות ותק הוא זכאי לדירה בשווי 1.76 מיליון ש"ח. בית אב שצבר 70 (המקסימום?) שנות ותק זכאי לדירה בשווי 3.08 מיליון ש"ח.

מכאן מבצעים חישוב פרטני לכל משפחה.

גילוי נאות: לכותב יש ממ"ד בדירתו, אך לשמונת נכדיו הקטנים הגרים בקומה שנייה ושלישית אין.

ועד ההנהלה לקח על עצמו לקדם את נושא הממ"דים. זה נושא חשוב, דחוף ומורכב ביותר. מוסכם על כולנו שיש לקדם בניית ממ"דים רבים, ויפה שעה קודם.

מה זה איזונים? זה נושא חשוב, מורכב מאוד גם הוא, אך לא דחוף.

ניסיון ועד ההנהלה לכרוך ביחד שתי בעיות חשובות ומורכבות ביותר, כמוהו כניסיון לצוד 2 ציפורים באבן אחת. התוצאה הברורה היא שיהיו מעט ממ"דים בעוד הרבה זמן. אחה, גם איזונים הוגנים לא יהיו.

על נושא הממ"דים אין צורך להרחיב, אבל מה זה איזונים, במה מדובר?

קיבוץ יגור בנה לחבריו דירות במשך עשרות שנים. בכל שכונה העלו את הסטנדרט, כך שההבדלים והפערים גדלו מאוד במשך השנים. כל זה בלי שהבונים העלו בדעתם, שיבוא יום שבו גלגל הדירות ייעצר לפתע, וכל אחד יזכה בדירה ומגרש, לפי המצב שהתקבע ביום השיוך.

תהליך השיוך מקפח ותיקים, שיהיה להם רכוש בשווי של 1.5 מיליון ש"ח, ונותן מתנה אדירה לפחות ותיקים של רכוש בשווי של יותר מ-4 מיליון ש"ח. כלומר, הרכוש שנבנה במשך עשרות שנים בידי אנשים, שרובם אינם איתנו, מחולק לחברים שבמקרה התמזל מזלם להיות חברים בתאריך השיוך.

היות ויגור מתקרא "קיבוץ", שחרת על דגלו את ערך השיוון, אומר ההיגיון שבחלוקת הרכוש, תהייה שאיפה וחתירה לשיוון. כדי לחלק את הרכוש בצורה שיוויונית נדרשת טבלת איזונים, שתפצה על ההבדלים בשווי הדירות. בטבלה נלקחים בחשבון הוותק ושווי הרכוש, תוך התחשבות בתשלומים שהחברים שילמו מכיסם.

הארה: האיזונים לעולם לא יהיו מדויקים ברמת השקל, אך הם מאפשרים להקטין מאד את הפערים. קצת טכניקה.

איך אפשר לבנות את הטבלה?

שלב 1 - קביעת שווי של שנת ותק. נביא שמאי שיתן אומדן לשווי דירה אופיינית בכל שכונה. את האומדן נכפיל במספר הדירות בשכונה. כך נדע מה השווי של כל הדירות לשיוך. יש לנו רישום של הוותק של כל החברים. נחלק את השווי של כל הדירות בוותק של כולם. התוצאה היא כמה שווה שנת ותק.

שלב 2 - חישוב פרטני לכל בית אב/אם. בצד הזכות נרשום את שווי הוותק לכל בית האב. במידה ובית האב/אם שילם מכיסו על הבנייה, יתווסף הסכום לזכותו. מול זה נציב את שווי הדירה שבה הם מתגוררים.

שלב 3 - מי ששווי דירתו גדול משווי הוותק שלו, ישלם את ההפרש לקופת האיזון. מי ששווי דירתו קטן משווי הוותק יקבל את ההפרש מקופת האיזון.

אז איך נאזן בפועל בין בתי האב?

אפשר להחליט:

1. שאלה שקיבלו יותר מהמגיע להם, ישלמו לקופת השיוך, שממנה ישלמו לאלה שקיבלו פחות מהמגיע להם.

איל שריג

הכנות לתרחיש חירום

מד"א - בפגישה עם מנהל מרחב מד"א, סוכם כי בעת חירום, רעידת-אדמה או מלחמה מהצפון, מד"א תעמיד צוות חירום עם אמבולנס קבוע ביגור (בנוסף לאמבולנס של יגור עם תמיר).

עזרה ראשונה - בימים אלו אנחנו מכינים מחדש ערכות עזרה ראשונה במקלטים, לאחר שרוב הערכות הקודמות נעלמו. אנו מבקשים לא לפתוח ולא לקחת, זה באמת עבור כולנו לזמני חירום

חילוץ - בהמשך להשתלמויות חילוץ שהעבירה המועצה, רכשנו בעזרת כספי המועצה ציוד בסיסי לחילוץ. תודה לחברים ולחברות שהיו בקורס במועצה.

קשר - בשיתוף עם כפר חסידים, הוקם ממסר ביגור, המחזק את יכולת הקשר הפנימי של יגור בחירום, ומאפשר תקשורת טובה יותר עם כיתת הכוננות שלנו ושל כפר-חסידים.

דפיברילטור - בחודשים מאי-יוני נמקם מכשירי דפיברילטור בשכונות של יגור. כל זה באמצעות כסף שקיבלנו מהמועצה והשלמה של יגור. לאחר שנמקם את כל המכשירים, תצא הודעה מסודרת ומפורטת היכן יש מכשיר ומי אחראי עליו.

בימים אלו אנו נערכים ומכינים עצמנו לדיונים, שיערכו במסגרת שינויים ב"חוברת השינוי" המסתיימת השנה. במידה ולחברים יש הערות, הארות או הצעות לגבי נושא מסוים הקשור לבריאות ורווחה ביגור בשנים הבאות, מוזמנים לפנות אלינו.

יוסי אמבולנס - תזכורת ישנם חברים שעדיין מחייגים לשר"פ, לכן אנו חוזרים ומפרסמים שוב: מתחילת השנה עברנו ל"יוסי אמבולנס" במקום השר"פ. ישנם "חבלי לידה" כמו כל מעבר מארגון לארגון. יש רצון עז של "יוסי אמבולנס" להשתפר בשירות.

הקיצור מטלפון קווי ביגור נשאר 22 כמו שהיה עם השר"פ. כל עוד המרפאה פתוחה בבוקר, ישנם 4 צלולים למרפאה, ואם האחיות עסוקות זה עבור "יוסי אמבולנס".

יגור רכשה מספר שעונים עם לחצן מצוקה המחוברים ל"יוסי אמבולנס" לאנשים המסתובבים מחוץ ליגור - כולל טיולים. במידה ויש עוד חברים המעוניינים בשעון כזה ניתן לפנות לדליה או אלי.

מבקשים להזכיר, כי חברי יגור, שיש להם ילדים מחוץ ליגור ורוצים לצרפם לשירות, נא לשלוח שם מלא, ת.ז. ומספר ניד. בכל מקרה של שירות או יחס לא הולמים, בבקשה לפנות לדליה או לאיל, והנושא ייבדק ויטופל.

יום חשיפה במסלול יגור לרגל

החג, התקיים יום חשיפה מיוחד של מסלול יגור למורי דרך. הגיעו 30 מדריכים, דרך המועצה לשימור אתרים. התקיים פעם אחת בעבר והוכח כהצלחה גדולה מבחינת הגדלת נפח המבקרים והביקוש לביקורים וסיורים אצלנו. יום מרכזי בלוח השנה של הענף עם התגייסות של כל הצוות.

ביום העצמאות הסליק פתוח בחינם לכל מי שיבוא, בהרשמה מראש, נשארו מקומות בודדים.

ב-11 בבוקר ביום העצמאות במועדון צעירים - הפעלה/הופעה של שירי יורם טהרלב עם ענת עוגן ואלכס.

אנני טויה
איורי ויטא בורדנקוב
אזכר פאמלפא
אנישאי שני אנדא

אנני טויה
אאברפא אפרידא קוא
אזכר פאמלפא
אנישאי שני אנדא

זיכרון בסלון - הדור השלישי

יוליה איריס ואורלי זעירא התארחו בנופית ב"פאב התרנגולי", תום מלכין והגר זוארץ, "מילגאים" במרכז הצעירים הקריאו קטעי מעבר. רואי ברבר ודניאל רודוי מרמת יוחנן הנעימו בשירה מרגשת. ענת טנא מלכין ארגנה את הערב מטעם מרכז הצעירים ציפורה במועצה.

אורלי זעירא: כשענת טנא פנתה אלי בבקשה להעביר את העדות של סבתא שלי בזכרון בסלון של המועצה, הסכמתי מיד. לא חשבתי שזה יהיה שונה מטקסים אחרים בהם קראתי את עדותה. התכנסנו בנופית, בפאב מקומי, הפנים כמעט כולם לא היו מוכרים לי, היתה אווירה מיוחדת, כזו של הקשבה והפנמה.

יצאתי לרגע מעצמי והסתכלתי מלמעלה על הסיטואציה: אני יושבת ומספרת את סיפור חייה הלא יאמן של סבתא שלי לאנשים שלא מכירים אותה. שירת חייה נפסקה, אבל סיפורה ממשיך הלאה, למחשבות וללבבות של אנשים אחרים.

היה משהו שונה מהותית בעובדה, שסיפורתי ולא קראתי, שיצר אינטימיות ביני, בין הסיפור של סבתא, לקהל שלא הכיר. סבתא היתה שם, סיפרה את סיפורה דרכי. הזיכרון של משפחתה המתה וילדותה הנוראית נטמע בכל אחת ואחד, וימשיך. לא ישכחו אותה.

בסוף דבריי שרר שקט, ומישהי הפרה אותו באומרה - "אנחנו כולנו בשקט, כי צריכים לעכל את מה שסיפרת. כי אנחנו עברנו יום אחד והם עברו שנים של שואה נוראית".

בעודי כותבת מתנגן ברדיו השיר "נדרתי הנדר, לזכור את הכול, לזכור ודבר לא לשכוח" ואני נותרתי עם תחושה חזקה של הגשמת הייעוד שלי. לזכור וגם להעביר. שאף אחד לא ישכח לעולם.

יוליה סיפרה על סבא זליק קוסובסקי, וסיכמה: האווירה בלתי פורמלית, הרגשתי יותר שאני "מספרת מאשר מקריאה".

טיול שורשים ליגור

ביקרה בסליק ובמרכז המבקרים השבוע, משפחה. הגבר בן 70. ציין את יום העליה שלו לפני 50 שנה, כשהגיע..... לאולפן יגור. התמונה הראשונה שלו מפה, ברז שיוצא ממנו גזוז (סודה כנראה). לנכדים בגילאי 3, 6.5 נדרש מדריך מיוחד, אריה שני הרים את הכפפה. נפגשו עם ענת מתחת ל"עץ החטופים" והחליפו סיפורים של שמחה ועצב, זיכרון ועצמאות.

ליל הסדר תשפ"ד

השנה שבאה עלינו בכאב וחורבן העלתה שאלות רבות לגבי קיום סדר פסח הקיבוצי. כבר מספר שנים, מאז הקורונה, אנחנו מתלבטים לגבי אופי הסדר, כיצד שומרים, מצד אחד, על המסורת היגורית ומצד שני, מכניסים ב"סדר" שינויים שיתאימו לקהל הרב גילי הקיים ביגור. נוסף להתלבטויות אלו, התבשרנו שלאחרינו, בעלת הידע והתשוקה לחג, לא תוכל להובילו השנה, מה שחייב אותנו למצוא אדם, המכיר את הסדר של יגור, פנוי לעשות זאת ובעל נכונות ופתיחות לקפוץ אל המים הסוערים. בעזרתה של לאה הגענו **לגיל בר הדס**, אשר היה מוכן לקחת על עצמו את האתגר ובהנחייתה החל גיל להכיר את המנגנון, נפגש עם הילדים והחל לעבוד עם המקהלה, מתוך מקצועיות וענווה כאחת. וההצלחה לא אחרה לבוא. זכינו לחגוג פסח יגורי חם עם ניחוח של פעם.

אתגר נוסף אשר עמד לפתחנו הוא מספר הנרשמים. היה ברור לנו שבשל מצב הרוח הלאומי ואפשר אף הקיבוצי, רבים יבחרו לקיים את הסדר באופן משפחתי אינטימי, אך קיוונו שנוכל להמשיך במסורת הקהילתית המפוארת שלנו, שיש בה מהמאחד והמנחם, גם בימים של כאב. ממש לפני סגירת הרשימות הגענו אל היעד המספרי, אשר עמד על קצת יותר מחמש מאות איש. התחלנו במלאכת ההפקה. נבו ואנשי המטבח עמלו על הכנת האוכל ותכנון דרכי הגשתו באופן חם וטעים. עופר בארי, ממשך דרכם של ספי בארי ז"ל ויונתן גרעין ז"ל, החל לעבוד על תרשים חדר האוכל ואופן הצבת השולחנות. משה גרטמן, שרהלה חי ושאנן זך החלו לתכנן את כרטיסי הישיבה, תוך ניסיון להתחשב בכלל הבקשות רבקהלה קוטליאר, יוליה איריס ועינב רוזיאו עמלו על הזמנת הציוד, על ארגון השולחנות ועל עבודת מקהלת הילדים והחברים ועל הניהול הכללי. עם תחילת חופשת בית הספר, הצטרפה יעל ס"ט רשף לארגון ההקראות והדבק המקשר בין חלקי הערב.

בשעות הצהריים של יום ראשון - ערב לפני החג, הגיעו בני הנוער, כנהוג מזה שנים רבות, והחלו בסידור חדר האוכל בהובלתו של עופר בארי, אודי קוטליאר והמדריכים. כמעשה קסם סודרו שורות ארוכות של שולחנות, מכוסות במפות חג, הושמו כלי אוכל וסידורי פרחים, בהובלת עינב רוזיאו ונימה של חג החלה להתגבש ללבנו, ובשעה שהמקהלה החלה לשיר את "וקרב פזורינו", משהו כבר הרגיש לנו שיהיה בסדר ונתגבר על הכול...

ואכן בערב החג, כאשר חדר האוכל התמלא בחוגגים בבגדי חג, והתזמורת החלה לנגן שירי אביב, ילדים ישבו על כתפי הוריהם בריקוד העומר והתחלנו בסיפור ההגדה, הלב כבר התמלא שמחה, וכאשר שרנו יחדיו בצוותא את: "מהר משה צווה פרעה - שלח נא את עמי", הרגשנו שבקולותינו המאוחדים אולי נביא שינוי.

ודבר לא היה מתרחש מבלי הרבה מאוד אנשים שתמכו ועזרו. ראשית תודה ענקית **לרבקה קוטליאר**, אשר מובילה מזה כמה שנים את ליל הסדר, ההכנות ואת הערב עצמו, **ליוליה איריס**, אשר הצטרפה אליה והיתה יד ימינה, **לעינב רוזיאו**, אשר עזרה בכל מה שנדרש. **לנבו ולצוות המטבח**, **לעופר בארי**, שהתנדב לעזור לאחר האסון המשפחתי, למשהלה גרטמן שרהלה חי ושאנן זך, אשר שנים רבות עמלים על סידור הכרטיסים, **למיכל מלכין**, הנענית לכל צורך ובקשה, **לסער גרעין**, אשר הושיט ידו לעזרה, המתגייסת כל שנה מחדש, **לקריינים**, **ליעל ס"ט רשף**, שתמיד נכונה וקשובה, לחברי המקהלה, לחברי התזמורת - **לשירי יובל**, **רועי שנער**. **ליאנה פוליאק-גרודמן** על ריקוד "החד-גדיא" והעמדת הילדים במהלך הסדר.

לפירה, **דנתן ועינב רוזיאו**, **שירי אדלר**, **תימור בנארי**, **ארבל בן יעקב**, **גלי גורביץ והנוי**, **לנבי ובנות הבלוקונים**, **לאודי קוטליאר**, **ולמדריכים**, **גיאת קינן ושני**, **לכל התורניות והתורנים**, ואם שכחנו מישהו עימו הסליחה. כי רבים התורמים ועל כך תודה גדולה.

ולכל בית יגור שבא לחגוג את הערב המיוחד הזה, המון תודה.

צוות פסח

קדמה לקריאת ההגדה הקדמה קצרה שחיברה אותנו לימים האלה.

מה השתנה הלילה הזה מכל הלילות? חובה עלינו, שעה שכולנו מסובין, קהילה גדולה ורב דורית, לזכור שהלילה הזה שונה מכל הלילות, וכאשר נקיים את מצוות "והגדת לבנייך", נספר להם, שמתוך הכאב העצום העובר על עמנו, על ביתנו הקיבוצי ועל משפחות בתוכנו, מוטלת עלינו השליחות להמשיך ולקיים כאן חיים, לחרוש ולבנות, לשלב ידיים, לבכות ולחבוק לכאוב ולחגוג בעת ובעונה אחת.

אף ארבע הכוסות שונו במקצת וניתן להן גוון אקטואלי. את ארבע הכוסות קראו משפחות מתוך יגור.

כוס ראשונה - כוס האביב

עם בוא האביב, נרים לכבודן של קהילות קיבוציות, ישובים וחבלי ארץ, אשר עברו חורבן הרס וכאב. ניחל לתקומה, התחדשות וצמיחה, לחריש, בשדות ישובי הצפון והדרום, לזריעה ולבלוב, מי יתן ונזכה לראות את החיטה צומחת שוב, ונאמר כולנו - "לחיים ולהתחדשות!"

כוס שנייה - כוס החירות

בשעה זאת - מצווים אנו לזכור את החטופות והחטופים ולייחל לחזרתם הביתה, לקוות לשובם של החיילים - לגבולם, בריאים ושלמים, מפונים - לבתיהם, קהילות - ליישוביהן, ונפשותינו - לשלוותן. נרים כוס - לחיי חירות, צדק חברתי ושוויון ערך האדם, לנו ולכל באי עולם, רק כך נוכל כולנו להיות בני חורין.

כוס שלישית - כוס לשלום וקיבוץ גלויות

כוס שלישית נישא לקיבוץ גלויות ומיזוג תרבויות בארצנו, נסיף ונתפלל - למען השלום בקרבנו, בינינו לבין שכנינו ובינינו לבין אויבנו, "וכתתו חרבותיהם לאיתים וחניתותיהם למזמרות, לא ישא גוי אל גוי חרב, ולא ילמדו עוד מלחמה", "יהי שלום בחילנו, שלוה בביתנו, ובעולם כולו, ולא תסור תקווה מליבנו, ונאמר, 'לחיים ולשלום!'"

כוס רביעית

כוס רביעית נישא לכבוד מדינת ישראל הדמוקרטית, זאת השמה לנגד עיניה את הצדק החברתי ואת שוויון ערך האדם. נשים על לוח לבנו, וביתר שאת בימים הללו, את המודרים, המופלים והמנוצלים על רקע דת, גזע ומין, נפעל למען רווחתם, שמירת זכויותיהם ואיכות חייהם, ונאמר "לחיים ולאחווה".

והלב מתמלא גאווה - תולדות האולפן ביגור

לרגל קבלת ההחלטה על סגירת האולפן, במסגרת תהליך השיוך

קצת היסטוריה והרבה זכרונות אישיים, נחמה ונחת ליום העצמאות גדי רביב

ב"לקסיקון יגורי", שהכין הלל לויתן, מצויין שראשית האולפנים ביגור בשנת 1952. לאחר מחזור אחד או שניים של "אולפן עברית" החל משנת 1953 הוסב האולפן ל"אולפן נגרות", שגם לימד עברית. זה פעל כ-10 שנים, עד שחזר להיות אולפן לעברית ב-1962. מאז 1968 האולפנים פועלים במסגרת הסוכנות היהודית, שני מחזורים בשנה. סה"כ התקיימו קרוב ל-100 מחזורים. רובם המכריע של בוגרי האולפן נשארו בארץ, לא מעטים נשארו ביגור.

תודה לנטע חכמוביץ בארכיון, ולעמוס פרליס שעזר באיסוף החומר, ולכל מי שכתב ותרם זכרונות ותובנות. תודה מראש לכל מי שנשמטו ולא הוזכרו מחוסר ידיעה.

(בגלל היקף החומר, נדחה פרסום חלק מהדברים. הערות ותוספות מצד חברים יתקבלו בברכה ויתפרסמו בגליונות הבאים)

בשבתות ובחגי ישראל (פרט לתורנויות בשרותים), אבל! מכלל ימי העבודה של האולפן בקיבוץ, לפחות שלושה רבעים מימי העבודה חייבים להיות בענפי יצור וחינוך ולא בשירות. תלמיד אחד שנשאר ביגור מהמחזור הראשון היה מנשה גולדנברג, לימים בעלה של תמר ברנש.

מסיבת הסיום למחזור הראשון התקיימה בתאריך 19.10.1952 וכללה תוכנית עשירה, בברכות של מזכירות יגור, פקידי הסוכנות וחברי יגור. הדיווח הנרגש ביומן כלל את דבריו של אחרון הנואמים באירוע, צבי שאר, המורה, שהדגיש דווקא את התפקיד החינוכי של הפרוייקט: "אין זה רק עניין של הקניית שפה, על המדריך למצוא מסילות אל לבות חניכיו ולעזור להם למצוא את דרכם אל עצמם!" וכאן מיהר העורך לדייק את דבריו של שאר וכתב בסוגריים ("על עצמם כיהודים!"). במיוחד הודגש חלקה ועבודתה של המנהלת

המחזור הראשון והאולפניסט הראשון שנשאר ביגור

"גם לנו יהיה אולפן!" היתה הכותרת ביומן מתאריך 12.8.1951. דווח שם על החלטת המזכירות להיענות לבקשת הסוכנות היהודית לפתוח אולפן של 50-60 תלמידים ולהעמיד לצורך העניין שני מורים בשכר. נאמר בהחלטה שהתלמידים יעבדו חצי יום כדי לכסות את הוצאות הקיום, וגם שמרבית התלמידים באולפן יהיו חובשים וחובשות. בארכיון אפשר למצוא את החוזה המפורט וכן את רשימת התלמידים הראשונה ובה 32 שמות. המחזור הראשון נפתח ב-27 במאי 1952 והסתיים ב-27.10.1952. חמישה תלמידים ותלמידות הגיעו מסוריה, אפגניסטן, עיראק, מרוקו, הונגריה, וכל השאר מרומניה. רובם המכריע בגיל 16-20. סעיף מעניין בחוזה הוא התחייבות הקיבוץ לפטור את תלמידי האולפן מעבודה

תאומה בארי, עליק צוק, 1976

איגור יעקובוביץ', שרהלה כספי, בתיה טלמור

מימין: אמא של גניה, עליק צוק, למטה: יהודה עוז, רוחיק אלעד

האולפן הם אחד המקורות לקליטת עלייה בקיבוץ, אך לדאבונו אין לכך הדים רבים, והם לעיתים מרגישים זרים ולא רצויים, רובם בגיל "חוג הנוער" (שכתב הגיל שאחרי צבא), אולם האחרונים ניערו מעל עצמם כל אחריות. יש בכך החמצת אחריות להוספת אנשים טובים ומסורים למשק. בחמשת המחזורים הראשונים למדו 140 תלמידים ואף אחד לא נשאר, וזאת בשעה שהמשק נאבק ב"עבודה שכירה" והחברים טובעים באסיפות התגייסות לקליטת עלייה. הבעיה לא נפתרה, בדיווח "מצריפי האולפן", 1957, מעיר ישראל פרנקל, מנהל הנגרייה, שלימודי הנגרות טובים מאוד, והתנאים, להוציא את המגורים בצריפים, טובים. אבל, הדבר המכאיב ביותר הוא, שלא הצלחנו לקרב את האולפניסטים לחיי המשק. זאת יכולים לעשות רק בני גילם. ומה משונה הדבר, שבו בזמן ששולחים שליחים מיוחדים לפעול בתור הנוער בעיר, ומשקיעים מאמצים גדולים, לארגן בני נוער לקיבוץ, ואצלנו באולפן נמצאים עשרות בחורים, מאות כבר עברו ביגור, ולא נשאר כמעט אף אחד. והוא שואל, היכן הנוער? איך ינעם לכם צעירי המשק, בערבי שירה וריקוד, שבו בזמן

והמטפלת, בריינה גלברמן! שלושה מתלמידי המחזור החליטו להישאר ביגור. ולהם ניתנה ביומן "ברכה כפולה ומכופלת", זאת אומרת שכנראה היתה מההתחלה שאיפה עזה ביגור לקלוט כמה שיותר מבוגרי האולפן. בדו"ח המסכם לסוכנות ציינה בריינה את ההישגים הלימודיים והחינוכיים, והעירה שחשוב שהרכב התלמידים יהיה מגוון, כדי להבטיח מעבר מהיר יותר לדיבור עברי. כמו כן ציינה שהתלמידים המבוגרים רציניים יותר, שחסרה מקראה מתאימה, הכוללת בנוסף להוראת השפה, "לחלוחית של שירה ופרקי קריאה חינוכיים". היא גם העירה שבגלל מחסור בספרי תנ"ך ותולדות ישראל היה על הצוות לפשוט במשק ככל שניתן כדי להצטייד במקצת ספרים הכרחיים, וזה הכביד על הצוות בהגשת חומר הלימודים.

אולפני הנגרות ובעיית השילוב החברתי

במהלך שנות החמישים התקיימו, כאמור, לימודי אולפן שיועדו באופן מיוחד להכשרת בעלי מקצוע כגון נהגי טרקטור ונגרים. בדיווח עובדי האולפן ביומן מאוגוסט 1954 נאמר, שתלמידי

מנהלים: **בריינה גלברמן**, יונתן גרעין, יהודה עוז, רחל אלעד, נחום אבני, צבי גפן, רוחלה סגל, עמירם טנא, יעקב כרמי, נמרוד שמש, יואב גרטמן, אליעזר פונדיק, דוד פורציה, גבי קרדוש, יואל בן הרוש, גדי רביב, אליזבט סילאגי, איגור יעקובוביץ, תומר פיילר, ראובן טנא, ארי שנער, עמית שילה, ארי שנער.

צוות/אם בית: **נורית סלומון**, אנה שרון, מרגלית קנטרוביץ, עליק צוק, רחלה רחמים, קוקי הלוי, דינה אבני, שנטל זעירא, ללה שניידר, ג'קי וייסמן, הדס דרגן, טימור בן ארי, פיל הלפרן, אליזבט סילאגי, זינה בונדרצ'וק, סנדרה סנדר, נטשה יוסוף, סמדר רבן, קורין רביב, דנה אמזלג, שירלי קציר, חופית דנינו (דוד) ג'ואנה מלו, יעל שמש.

מורים חברי יגור: **צבי שאר**, אשר גל, שולמית קרל **אמיתי**, 1961, **יורם טהרלב** (בדיווח מ-29.4.1962 נמסר שיצא להשתלמות להנחלת הלשון מטעם האולפן), עין-יה ישורון (ניר), תאומה בארי, בני עובדיה, איריס מאירי, שרהלה כספי, בתיה טלמור, אריאלה לוי. מדריכי טיולים: **חזי כץ**, צביקה מלכין, אילון דורפמן ורבים אחרים.

יושבים להם בחורים בני גילכם, בצריפים קודרים וקרים, עזובים לנפשם, חסרי חדוות נעורים? קרבו אותם אליכם, הביאו להם קצת שמחת חיים - ובזאת תיחיה תפארתכם."

האולפן לעברית והצורך בעובדים זמניים ביגור

בתחילת שנות השישים הדלדלו האולפנים המקצועיים, הן בתלמידים והן בעובדים מיגור. במקביל, נוצרה ביגור מצוקת עובדים זמניים בענפים ובמוסדות, והאולפן עלה כפתרון. בדיווח מיישיבות מזכירות בתאריך 29.9.1961 נאמר, שהעדר גורם זמני בעבודה, מקשה על המוסדות להיענות לדרישות ההכרחיות המינימאליות של הענפים, לכן הסכימה המזכירות באישור האסיפה לקבל אולפן עברית, על מנת להקל במקצת את מצבנו בעבודה.

אפשר להגיד שהאולפן כמו שאנו מכירים אותו היום התחיל לפעול ב-1.6.1962.

בעלי תפקידים לדורותיהם (רשימה חלקית)

מייסדת ומנהלת ומטפלת ראשונה - החל מ-1952 - **בריינה גלברמן**.

שרהלה כספי, יואב גרטמן, אנה שרון

אשר גל, בריינה גלברמן, שולמית אמיתי

ארי, ג'ואנה, איילון, פיל

דוד פארן, אנה שרון, שרהלה כספי, ללה שניידר

עמירם טנא, רוחלה רחמים, בני עובדיה, יעקב כרמי

זכרונות אישיים

אנגלית. ליד יגור המונית "חטפה" שני פנצירים. הלכנו לטלפן מהמרכזיה. בחורה צעירה שידעה אנגלית, ניסתה לעזור. תוך כדי שאלה, "אולי תישאר כבר ביגור?" אמרתי אם יש אולפן, אז בסדר. היא הביאה אותי למשרד, לברינה. לא יכולנו לתקשר, אבל היא נתנה לי חדר. לימדו בני עובדיה ושולמית קרל, שיותר מאוחר התחלפה. בשלב מסויים הגיעה נורית כמורה מחליפה. הקשר נוצר, אבל חיכינו עד סוף האולפן ורק אז הפכנו לזוג.

יהודה עוז: ניהלתי את האולפן בשנים 1972-1974 (כולל הפסקת מלחמה קצרה). לפני ניהל את האולפן יונתן גרעין. עבדה איתי עליק צוק, שהחליפה את ברינה. סה"כ ניהלתי ארבעה מחזורים. נשארתי ביגור: חורחה לניס, יואל בן הרוש, ראול נאוה ובוו וילרוסה. עבדתי בלגין והייתי זקוק לריענון, והמזכירות פנתה וביקשה "שאציל" מסגירה את האולפן שהיה פרויקט ציוני מרכזי ביגור. בסוכנות הרימו גבה שנותנים לילד בן 27 לנהל אולפן, כל שאר המנהלים בתנועה הקיבוצית היו מעל גיל 60. ביקרתי בשלושה אולפנים "מוצלחים" (הזורע), מעגן מיכאל, מעברות) כדי ללמוד מהם. גם שם לא הבינו למה אני, בגיל כל כך צעיר, לוקח את זה על עצמי. למחזור הראשון הגיעו 52 תלמידים מ-17 ארצות, "מגדל בבל" ממש. האתגר הגדול ביותר שלי היה צעיר אובדני מארה"ב. אשפזנו אותו. וכשהשתחרר, הפקדתי אותו למשמר 24/7 בידי שני פיליפינים: בוב וראול, עד שהוחזר לארה"ב. "מצב חירום" אחר שהתחולל היה כשאחת האולפניסטיות, ילדת פרחים מקסימה, נכנסה לחדר האוכל, מחוסר ידע, בחולצת רשת. החורים ברשת היו קצת גדולים לטעם החברים. ביקשו ממני להעיף אותה. סירבתי. במקרים רבים משפחות יהודיות בחו"ל רואים באולפן בקיבוץ "פתרון פלא" לבעיות שונות, החל מנישואי תערובת וכלה בבעיות נפשיות. למדתי שאם אתה ניגש לאתגרים ברוח חיובית, הם בדרך כלל פתירים. וכשהאולפניסטים רואים שאתה ממקום חיובי, זה עושה את שלו. אני זוכר באהבה את מסיבת הסיום של המחזור

שרה'לה ורדי: הגעתי לארץ ב-1967 וליגור ב-1968. ברינה היתה מנהלת, אורי זעירא היה מורה. לא נהניתי. הייתי בחדר עם שתי תלמידות מצרפת, שניהלו חיי לילה סוערים, שממש הפריעו לי. השירותים היו בחוץ. ברינה הייתה קשה לכולם. אורי היה נהדר. נשארתי ביגור בזכות יותם. הגעתי לארץ עם קבוצת "יהודה הצעיר", 70 חבריה. חצי הלכו לניר דוד וחצי לדגניה ב'. אני הגעתי לדגניה. היה נחמד עד שהמורה נכנסה להריון. אפילו שהיה נחמד לא היה טעם להישאר כמתנדבת. אבא שלי בא לבקר. היה לו מספר טלפון של אשה ממשרד האולפנים והוא סידר לי לבוא ליגור. קוקי הלוי היתה איתי באולפן.

קארי בארי-סמיט: אולפן סתיו 1968. אם הבית והמנהלת היתה ברינה. קשוחה, אבל אהבה אותי. דיברנו גרמנית ויידיש. המורה היה אשר גל. מחסן האולפן היה קומת הקרקע בגן כרמל. הכיתה הייתה בצריף מול הרביעיות. הגעתי במקרה. הייתי בת 19 טסתי לארץ להיות מתנדבת בקיבוץ. פגשתי במטוס בחור שרצה לעזור. בשדה התעופה חיכו לו קצין וחיילת, שהזמינו אותי לגור אצלם בחיפה, וטיפלו בי מאוד יפה. הם יצרו קשר עם יגור, וככה הגעתי והצטרפתי לאולפן, לא שאלו אם אני יהודיה. אשר גל לימד בשיטת DIRECT METHOD, כלומר רק בעברית. לא היה לי שום סיכוי. גם לא התקדמתי. הוא היה חם ומקסים, ונשאר כזה כל השנים, כשהיינו נפגשים בשבילים. עזבתי את האולפן אבל נשארתי אצל ברינה. עבדתי בגן ובחדר אוכל והתחלתי לקלוט מילים ומשפטים. מי שלימד אותי עברית, כשהייתי כבר אמא, היה יענק'לה שחר, בשיעורים של אחד על אחד, אבל זה כבר סיפור אחר. הכי חשוב שהזיכרון הכללי שלי מהשנים האלה היה שהייתי ממש עטופה באנשים טובים שרצו לעזור בכל דרך, והיו באמת אנשים נחמדים.

שעיה סלומון: הגעתי ליגור ביולי 1969, במקרה. משדה התעופה שלחו אותי לאולפן בעמיעד, קיבוץ של דוברי

הראשון: הפיליפינים עשו "ריקוד במבוק", הספרדיה עשתה פלמנקו, האמריקנים ביצעו "שיר קאנטרי", והצרפתיה נתנה סולו מרהיב בכינור. הם באמת היו חבורה נהדרת. סגירת האולפן היא הפסד גדול גם למדינה וגם ליגור. מדינת ישראל זקוקה באופן קריטי לשגרירים ישראלים טובים.

חורחה לניס: הגעתי בשנת 1974 אחרי המלחמה. כבר בארגנטינה אמרו לי שאגיע לאולפן בקיבוץ יגור. בחרתי ביגור בגלל הנוף, כי גדלתי לרגלי הרי האנדים. ההר הירוק כבש אותי. עליק צוק היתה אם הבית ומהרגע הראשון נתנה לי הרגשה שאני בידיים טובות, תמיד עמדה ודאגה לי. יש לי רק מילים טובות לכל צוות המורות: גילה, מורה חיצונית, לרוחיק אלעד וגם ליהודה עוז שהיה מנהל האולפן. סגרתי השנה 50 שנים ביגור.

צבי גפן (מנהל, שני מחזורים בשנים 2-1971): עליק צוק היתה אם בית. בדיוק סיימתי תפקיד בלגין ואלי פילר פנה אלי להחליף את יהודה עוז באולפן. זה היה פתרון תעסוקתי זמני ולא משהו שהגעתי אליו מהסיבות הנכונות, למרות שהיה לי רקע של שליחות בחו"ל, שכלל גם עבודה מול אולפנים. לא נהייתי מהקשר עם האולפניסטים ולא אהבתי את התפקיד, אבל העבודה עם עליק היתה טובה. יכול להיות ששרהילה כספי התחילה ללמד אז. לגבי המהלך של סגירת האולפן, אני חצוי. ברור שזה פרוייקט יפה וחשוב, מצד שני אני מבין את מצוקת הדיור, צרכי הבנים קודמים, והשיוך לוחץ.

רוחיק אלעד (מנהלת ומורה 1974-75): הכי חשוב שנוצרו שלושה זוגות: טבו ואיילת תבורי, לנה ויצחק פורת, וזוג נוסף שלא נשאר ביגור, אבל חי באושר עד היום. חורחה היה התלמיד המצטיין.

רוחלה סגל (מנהלת 3 מחזורים 77-1975): הייתי סטודנטית לחקלאות ברחובות. בזמן מלחמת יום הכיפורים, נכנסתי כמורה לחודש להחליף מורה, שבעלה גוייס ולא יכלה ללמד. אחר כך חזרתי ללימודים ברחובות, אבל המשכתי את הקשר עם עליק צוק. ב-1975, אחרי סיום הלימודים התחלתי לעבוד ב"וורדיה" ביגור. עליק ביקשה שאבוא לנהל את האולפן. הסכמתי. אפשר להגיד שניהלנו יחד. היה מאוד מעניין לפגוש את הנוער האמריקני (פיל הלפרן), שבא להכיר את הארץ, והיה שונה מהנוער הרומני וההונגרי שבאו יותר כפליטים. האמריקנים היו תוססים וסקרנים. יענקלה שחר ריתק אותם. לעליק היתה תושיה גדולה. יצרנו תוכניות לימודים חדשות, ביניהן סמינר שבועיים על יגור. בסיום הסמינר אחד התלמידים הכין עבודת נגרות מתנה ליגור, שעדיין שמורה אצלי, הבנות תפרו בובות לגנים. כשעליק סיימה, החליפה אותה מרגלית קנטרוביץ, שהיתה קרובה וקשובה לתלמידים.

טבו אהונן ושתי בנותיו התאומות - **ארבל וכרמל**: טבו למד באולפן בשנת 1975. מהאולפן שלו נשארה ביגור בנוסף אלי, אילנה אלטמן. טבו לא ממש זוכר למה הגיע לאולפן ביגור. לישראל הגיע במסגרת כוחות האו"ם ושירת בסיני. לאחר גמר השרות נשאר בארץ והגיע ליגור. כשלמד באולפן עבד בעיקר בשטיפת כלים במטבח. עם סיום הלימודים עבר לעבוד בחממה. שם גם נוצר הקשר עם אילת, שהוביל לחתונה ושלושה ילדים. לימים עברו לפינלנד והעברית נשארה השפה של הבית. בבית מדברים רק עברית והעברית שלו ברמה

טובה.

הילדים גדלו בפינלנד, והתאומות ארבל וכרמל בחרו לחזור לישראל. כרמל עלתה ב-2002 במטרה להתגייס. הבחירה לגור ביגור הייתה טבעית, כי כאן נולדה וכאן גרו גם סבתא וסבא. לפני הגיוס הייתה חייבת ללמוד באולפן בהוראה מהצבא. הלימודים באולפן שיפרו את רמת העברית שלה. מהמחזור שלה לא נשארו תלמידים ביגור.

באולפן, כרמל פגשה את דניאל, בעלה לעתיד. החתונה נערכה ביגור בחורשה. היום כרמל ודניאל גרים באנגליה. רמת העברית של כרמל טובה ושל דניאל קצת פחות. ארבל עלתה לארץ לאחר שכרמל עזבה לאנגליה, לאולפן בחורף 2006. הבחירה ביגור הייתה ברורה. יגור הייתה הבית. תמיד. שרהילה כספי היתה המורה לעברית וגם לחיים. ארבל מספרת שלמדה ממנה המון, ולא רק עברית. אם הבית הייתה סמדר רבן ומנהל האולפן ראובן טנא. במהלך האולפן ארבל עבדה בגיל הרך, וכך עד היום.

מהאולפן של ארבל נשארו ביגור: אלן פדרסון ויאנה פוליאק גרודמן. יאנה וארבל עד היום חברות טובות.

מרטין פרליס: הגעתי לאולפן ביגור בשנת 1978 דרך תוכנית של הסוכנות היהודית. בבית הורי ישראל תמיד היתה נוכחות, למרות שלא גדלתי בבית דתי. כך הגעתי לחפש את זהותי היהודית ביגור. רוחליה רחמים ועמירם טנא היו אחראים על האולפן. בני עובדיה היה מורה לעברית. לעמירם היה קול חזק וכאשר הוא דיבר, אני, שלא ידעתי מילה בעברית, חשבתי שהוא כועס עלי. הייתי מאוד בולטת בנוף היגורי של אז. אמרו עלי "זאת עם העקבים והלכה על הצפורניים, לא תחזיק מעמד פה". אז החזקתי מעמד, גם בעבודה במטבח, בחדר האוכל, בבתי הילדים, בקטיף אגסים ואשכוליות (שם שברתי את הציפורניים). בצרפת הייתי צרפתייה בת דת משה. באולפן שאלו אותנו "מה זה להיות יהודי" ואז התברר לי שיהדות היא גם לאום ולא רק דת. למדתי באולפן בכיתה א' וסיימתי את הלימודים בהצטיינות. בסוף האולפן יכולתי לנהל שיחה קלה בעברית וכך פגשתי את עמוס, וכל השאר היסטוריה.

עמירם טנא: (מנהל 6 מחזורים במהלך סוף שנות השבעים ותחילת השמונים) אם הבית הייתה רוחלה רחמים וגם מרגלית קנטרוביץ. נשארו ביגור: שולמית גורן, פיל הלפרן, מרטין פרליס, ליסה רום, ללה שניידר, קני טרזמן.

זכרון בולט: בשנת 1981 גרו באותו חדר, סופי טנא, ביאטריס ואנה שרון. סיימתי את הניהול של התריסייה, והייתי בין עבודות ופנו אלי לנהל את האולפן לתקופה קצרה, ונשארת. היה נפלא. קלטנו עולים ולימדנו אותם על הארץ. חלקם היו פליטים שחיפשו תקווה. היינו צריכים להקים אותם בבוקר לקטיף אגסים או ללוות אותם לשטוף כלים ב"אלומיניום" בערבי שישי. הם עבדו קשה. כל חצי שנה מחזור חדש. עלינו איתם בשביל הנחש למצדה ב-3 בבוקר ומשם המשכנו לדהב בסיני. עשיתי הרבה עבודה מול הסוכנות, כדי לשפר קצת את התנאים. אחרי שישה מחזורים יצאתי לעבודה בבניין ויענקלה כרמי החליף אותי. כמה חודשים אחר כך חזרתי לאולפן והמשכתי לעשות את שני התפקידים, למרות העומס והעבודה מסביב לשעון באולפן. אני קלטתי את אנטולי אלטמן. היה נהדר. חבל שהפרוייקט נפסק.

שולמית גורן: הייתי באולפן בקיץ 1980, עם ליסה רום. בני

עובדיה היה המורה שלי, רוחליה רחמים הייתה אם הבית, עמירם טנא ויענקליה כרמי היו המנהלים. עבדתי במכבסה עד שמיטל נולדה.

סמדר אברך הייתה שליחה של הסוכנות בארה"ב וביקרה במקסיקו. נפגשנו וסיפרתי לה שאני עושה עלייה ואמורה להגיע לקיבוץ שפיים. היא סיפרה לי על יגור וכמה שהמקום נפלא ויתאים לי ועשתה את הסידורים שאוכל להגיע ליגור. נשארתי, כי האנשים ביגור היו חמים וטובים אליי, רכשתי הרבה חברים ואהבתי את העבודה. האולפן תרם לי להעריך את כל מה שיש, חברות, אחווה, קהילתיות. אנשי האולפן ערכו לי מסיבת הפתעה בלתי נשכחת ליום הולדת 25, שבה אפילו יענקליה הגיע לברך ולרקוד. תודה להנהלת האולפן, למרים שחר מהמזכירות, ולבני שילה, שיצא לי לדבר איתו הרבה באותם ימים, שהציעו לי להישאר בקיבוץ ותמכו בי לאורך כל הדרך.

צר לי שהאולפן נסגר. בשבילי ובשביל רבים אחרים הוא היה התחנה הראשונה בישראל, ובזכותו הכרתי חלקים בישראל שלא הייתי מכירה בדרך אחרת.

בזכות האולפן הכרתי בת דודה רחוקה שעלתה ב-1991 לישראל. יום אחד הלכתי ברחבת הצאלון וראיתי בחורה שהייתה 2 טיפות מים כמו דודה שלי. והיא ראתה אותי וראתה מישהי שנראתה בדיוק כמו דודה שלה. אחרי שהתגברנו על מחסום השפה (בעזרת בן זוגה) גילינו, שסבתא שלה וסבא שלי היו אחים שלא ניפגשו מאז שסבי ברח מאוקריאנה וסבתה שרדה את בבי יאר. אלמלא האולפן לא היינו נפגשות ולא הייתי מגלה חלק שלם של משפחתי שלא הכרתי לפני. מאז אותו מפגש אנחנו שומרות על קשר חם וקרוב.

גיא עובדיה על אביו בני ז"ל, שלימד באולפן 1969-1979: ריח נייר ה"סטנסיל" בעל שלושת הצבעים, ששימש להכנת ניירות העבודה ליום למחרת, עד היום מסמל עבורי ריח של אהבה. בכיתת האולפן חוו התלמידים אהבת אדם, אהבת ארץ ישראל ומדינת ישראל וכמובן אהבת השפה העברית. אבא ראה בלימוד השפה העברית שליחות. תלמידיו עד היום הינם חלק ממשפחתנו הרחבה.

ליסה רון: הגעתי לאולפן ב-1980. עמירם טנא היה המנהל. רוחלה רחמים - אם בית. עמירם לא האמין שאסיים את כיתה א' ואשאר בארץ. עברו כמעט 45 שנים. הגעתי לארץ כתיירת בסוף אוקטובר 1979, לאולפן אחר, היינו שלושה אמריקאים ו-100 צרפתים. לא רצינו להמשיך שם. באנו ליגור ושאלנו את עמירם אם אפשר להצטרף לאולפן. קיבלנו אישור. למדתי בכיתה א'. זיוה הייתה המורה. לקראת סוף האולפן שיניתי סטטוס מתיירת לעולה. 4 ימים אחר כך פגשתי את רוני. עבדתי בלגין, בטובופלסט, במטבח ובגן אורן. כיתה ב' כבר למדתי עם בני עובדיה, שלימד אותי אהבת הארץ. באמצע המחזור חזרתי לחתונה משפחתית בארה"ב ולא סיימתי כיתה ב'. חזרת ליגור אחרי חודש. כל השאר היסטוריה.

ללה שניידר (תלמידת אולפן ב-1982 מאוחר יותר 5 שנים אם בית), המנהל היה עמירם טנא, רוחלה רחמים הייתה אם הבית. איתי באולפן היה קני טרוזמן. כבר בקולומביה בדקתי לפי התאריכים איזה אולפנים מתחילים בתאריך שרציתי לעשות עלייה. יגור הייתה ביניהם. אחותי נולדה בחיפה ונשארה לה פינה חמה בלב, למרות שהמשפחה בארץ הייתה במרכז.

מידן שחר: תלמידה, מחזור כ"ז, 1983, הייתי בהפסקה מלימודי תואר ראשון, חיפשתי מקום לטיול והורי המליצו לנסוע לישראל. רציתי להישאר בישראל. בסוף האולפן חליתי באבעבועות רוח ויפתח טיפל בי. מאז לא עזבתי. האולפן נתן לי את הבסיס לשפה העברית וגם הטיולים עם יואב גרטמן ז"ל, מהגולן ועד לאילת, גרמו לי להתאהב בארץ גם מבחינת הנופים וגם מבחינת ההיסטוריה.

זיכרון חזק הוא הטיול לבית גוברין עוד לפני שהאתר היה נגיש לתיירים. היה מרגש במיוחד. כשהכרתי את יפתח חזרתי לאזור בחקירות של יגאל טפר ויובל שחר, שיפתח השתתף בהם.

עוד זיכרון מיוחד הוא סדר פסח ביד למגינים: ברור שעדיין לא יכולתי להבין את ההגדה הקיבוצית, אבל הבנתי את העוצמה של האירוע. כל הקהילה יחד עם שירת המקלה והקהל, לעומת החג המשפחתי. במקביל, כמטפלת בפעוטון, למדתי על פסח כ"חג האביב". בחו"ל אין מודעות לקשר בין החג והעונה. למדתי עד כמה חשוב לי לחגוג כקהילה. יש לי חברים ביגור שגדלו מחוץ לקיבוץ, ולא מוכנים לוותר על המשפחתיות. לי זה אף פעם לא היה חשוב, בזכות הפסח הראשון שלי כאן, ביגור.

מילים טובות: לצערי, אנה ויואב כבר לא איתנו, אבל הם ניהלו את האולפן בצורה מקצועית והרגשתי שיש לי עם מי לדבר. כמובן, על מורתי שרהילה אין מספיק מילים. הקשר ממשיך כבר למעלה מ-40 שנה במעגלים שונים כצפוי בקהילה הקיבוצית. זה מה שיחודי בחיי הקיבוץ.

חבל מאוד שהאולפן נסגר. יגור תרמה דרכו לרבים: תרבות עברית, קשר לקיבוץ ולארץ, ציונות במיטבה. ביגור יש הרבה בוגרי אולפן, שמצאו את ביתם בקיבוץ, ותורמים בדרכים שונות לקהילה. חשוב שיש לקיבוץ מפעל יוקרתי וציוני כמו אולפן. זה מעשה ראוי והייתי גאה להיות חלק מפרוייקט ציוני זה. סגירת האולפן מהווה עוד דרך בה הקיבוץ מתנתק מהאיפיון ההתנדבותי והציוני שלו, ומהקשר עם היהדות בתפוצות.

כמי שאימצה אולפניסטים, הקשר עם אנשים מחו"ל איפשר לנו, כמשפחה, להכיר יהודים מהתפוצה. עבורם, הייתה הזדמנות להכיר את חיי הקיבוץ, להרגיש שיש בית. שלושה בנים, שהיו מאומצים אצלנו עלו, התגייסו לצה"ל והקימו משפחות בישראל. כמה מרגש היה להשתתף בכל שלב ושלב - סיומי קורסים בצבא, חתונות ובריתות. עד היום, הם חלק מהמשפחה המורחבת שלנו.

איגור יעקובוביץ' (מנהל, שני מחזורים): הגענו ליגור ב-1990 עם שני ילדים. את האולפן לעברית עשינו בחיפה. נקלטנו ביגור, עבדתי בטובופלסט. ב-2000 אליזבט פנתה אלי להחליף אותה, והחלטתי לנסות. עשיתי שני מחזורים, אם הבית הייתה סנדרה צנטנר. סה"כ היה כ"ף, היה אקשן כל הזמן, בעיות שצריכים לפתור, הרבה סיפוק, מצבים שפתאום נקלעתי אליהם, ויצאנו מהם בצורה טובה. הרקע שלי כעולה עזר לי מאוד להבין את הצרכים של התלמידים, מצד שני, רוב התלמידים היו דוברי רוסית, וזה שבאתי מאותו מקום כמוהם, גרם אצלם לציפיות שלא תמיד יכולתי לעמוד בהן, והעמיד אותי במצבים לא נוחים. תנאי

המגורים היו גרועים מהיום, לא היו מזגנים, היו נזילות בחורף. התלמידים הרבה פעמים האשימו אותי באוזלת יד או חוסר אכפתיות. היו גם תלונות ממקומות העבודה על העבודה של האולפניסטים, ששחקו אותי מאוד, עד שהחלטתי לסיים. בסך הכול זה היה מאתגר ומעניין. אפילו שאני כבר לא מעורב, חבל לי מאוד שהפרייקט הזה נגמר. זאת מסורת יפה ועתיקה שנגמרת. אני מבין את הצרכים והסיבות, אבל חבל שלא יהיה יותר.

תומר פילר (ניהל שישה מחזורים 1988-1991): עבדו איתי כאם בית: סנדרה צנטנר והדס דרגן. סיימתי לימודי עסקים ותיירות, ופנו אלי בתור אחד עם גישה טובה לאנשים. הלל לויטן הוציא אותי מהרפת והכניס אותי לתפקיד. היה מאתגר מאוד. תפקיד ניהולי ראשון. כל כך הרבה אנשים עם כל כך הרבה בעיות. צריך לרצות גם את התלמידים, גם את הקיבוץ, גם את משרד החינוך, מבחינת הציונים, וגם הסוכנות היהודית, מבחינת תלמידים לא מתאימים שצריך למצוא להם תוכנית אחרת. רוב התלמידים היו דוברי רוסית, חלקם לא באו מציונות אלא חיפשו חיים טובים יותר. קיבלו סל קליטה ועזבו. אהבתי מאוד לעזור לאנשים. הייתי נשאר יותר, אבל הגיע אס או אס מהמשק חי והלכתי לשם.

ראובן טנא (מנהל ב-1991 תקופת מלחמת המפרץ): היה ממש מאתגר. התלמידים לא הבינו כלום. הייתי צריך להסביר להם מה זה מקלט ושצריך לרוץ. ביום האחרון למלחמה היינו בתל אביב בגני התערוכה, בפארק המים. פה ביגור היו אזעקות ואנחנו היינו בכיף בתל אביב, מזל גדול. עשיתי 4 מחזורים, סמדר כפרי היתה אס בית אדירה. הבינה ודאגה להכול. באתי מתחום האחזקה, היה לי חשוב לשפץ את המגורים ולהתקין מזגנים. עבדתי הרבה מול המרפאה דרך שרה'לה. קיזר עזר לי עם הרוסים ויעל עזרה לי עם האנגלית. כל המשפחה היתה מגויסת. נשארתי ביגור: ארבל, איריס בירמן. יאנה פוליאק גרודמן. הרבה מהעוזבים שמרו על קשר ואמרו תודה לאורך שנים. תודה ויישר כוח לשתי המורות: שרה'לה כספי ובתיה טלמור. בשנתיים באולפן יש אקשן כמו שמונה שנים בעבודה אחרת. רציתי לסיים ולהיכנס לתחום המזגנים. ארי שנער הציל אותי ונכנס במקומי.

סמדר רבן (אם בית 4 מחזורים): אני עבדתי שנה אחת עם ראובן טנא ושנה אחת עם ארי שנער. זו הייתה תקופה מאתגרת, אבל מלאה סיפוק. עד היום אני בקשר עם מספר בוגרים. ממש חבל שהאולפן נסגר זה מפעל חשוב.

גבי קרדוש: ניהלתי את האולפן בשנים 1993-1995, חזרתי ליגור אחרי תקופת נדודים ממושכת לתפקיד המדריך החברתי בחברת הנוער. הלכתי ללמוד באוניברסיטה, תוך כדי גם התחנתני ונכנסתי לניהול אולפן. מבחינה מסוימת זאת היתה המשכיות של העבודה בחברת הנוער, "עדיין אפשר לעשות ציונות ביגור, ולא רק בנגב ובגליל". הצוות כלל את ללה שניידר וגיקי וייסמן. המורות היו שרה'לה כספי, בתיה טלמור ואריאלה לוי. במהלך התקופה יצאתי

לשתי שליחויות קצרות של חודש וחצי בברית המועצות לשעבר, באורל ובקזחסטן, במחנה קיץ לסטודנטים יהודיים, שממנו הגיעה ליגור כמה שנים אחר כך יאנה פוליאק גרודמן. בעקבות העבודה באולפן הוצע לי לצאת לשליחות באוסטרליה. שרשרת התקופות האלה: בחברת הנוער, באולפן ובמחנות הקיץ והשליחות בחו"ל, הטביעו בי חותם עמוק, בעבודה הציונית ובעשייה בקהילה היגורית.

ללה שניידר (אם בית 5 שנים בתחילת שנות התשעים): עבדתי באגרטל, עמד להגיע מחזור דוברי ספרדית, שרה'לה כספי פנתה אלי לקחת את התפקיד. היה "וואו" ממש. מאוד אהבתי. אני זוכרת את הרגע שהתלמידים היו מגיעים ליגור משדה התעופה באמצע הלילה, והיינו נותנים להם משהו לאכול ומפזרים אותם בחדרים. רוב הזמן דוד פארן היה המנהל, נהניתי מכל רגע. חבל לי מאוד שהאולפן נסגר. השילוב בין החברים והאולפניסטים היה מאוד מבורך וכמובן, הזוגות הרבים שנוצרו.

זינה בונדרצוק (אם בית מחזור אחד): הגעתי לאולפן אחרי 3 שנים בבתי ילדים, חיפשתי שינוי, אליזבט עבדה לבד והיתה צריכה עזרה, באתי לראות, המשרד היה קצת מוזנח, התחלתי בנקיונות ובשיפוץ של מקלחות במגורים שהיו במצב זועתי. עשיתי מחזור אחד, ואחר כך עברתי לטובופלסט. מאוד אהבתי לעבוד עם אליזבט, ומאוד נהניתי מהעבודה עם האולפניסטים, להיות להם חברה ואוזן קשבת. גם הטיוולים היו כיפיים. אני מבינה את הצורך בשינויים ביגור, אבל זה מאוד מצער, הצעירים האלו הוסיפו גוון מיוחד ליגור, מה גם שחלק נשאר והקימו משפחות.

יוליה ורדי (תלמידה באולפן, אביב-קיץ 1995): עבדתי במעגלה. גיקי היתה אס בית, יואל היה מנהל. הסוכנות שלחה אותי ליגור. נשארתי בזכות סבתא פרידל ובעלי היקר. תודה גדולה למשפחה המאמצת, לאוניד ופירה גורליק. אהבתי לבקר אותם ותמיד הרגשתי עידוד ותמיכה. גם שולה ועוזי חגי הזמינו אותי לבוא בשבתות. זה היה מאוד נחמד ומכל הלב. גם היום אני מרגישה תודה עצומה אליהם על החמימות והתמיכה שקיבלתי מהם בימים הראשונים שלי במולדת. הלימוד באולפן והחיים בקיבוץ היו שלב חשוב עבור רבים מהעולים.

יואל בן הרוש (מנהל באמצע שנות ה-90): אהבתי את העבודה. זאת זכות גדולה להיות חלק מהפרייקט הזה וחלק מהתרומה לעשייה הציונית.

סבינה רביב (תלמידת אולפן, חורף 1997): עבדתי בחדר האוכל עם יונתן גרעין ובמועדון אצל בונייה. בתיה טלמור היתה המורה, אליזבט אס הבית, גדי המנהל. הגעתי לכאן בזכות אחי, אמיל, שעבד בסוכנות והגיע לכאן עם קבוצה גדולה מבאקו. אני הצטרפתי אליהם. נשארתי ביגור כי רציתי ללמוד בטכניון, בזכות העזרה של יונתן והאהבה. האולפן נתן לי שפה, אהבת הארץ והקיבוץ, לימד אותי תרבות ישראל והכי חשוב - בן זוג מדהים. ניר ואפרת יובל היו המשפחה המאמצת. הם לקחו את אמיל ואותי ערב

מעורבות אמיתית בתרבות ובמנטליות של המדינה, מפגש עם אנשים ממקומות רבים בעולם והיכרות עם הקהילה הקיבוצית. הכרתי טוב יותר את עצמי, רכשתי חברויות שנמשכות עד היום. למדתי להסתכל על מצבים מנקודת מבט אחרת, התחזקתי, וזכיתי להיות חברה בקהילה הקיבוצית. אני מעריכה את המחויבות הגבוהה, המסירות, האחריות, התשוקה והאהבה של ארי שנער ופיל הלפרן.

הידיעה שהתוכנית הנפלאה הזו מגיעה לסיומה ממלאת אותי הרבה נוסטלגיה ועצב. ייסגר בית של מי שכמוני הגיעו לארץ עם חלומות וחששות. לא פשוט לעזוב הורים ומשפחה ולהתחיל פרק חדש במדינה זרה ואחרת. מצאנו כאן תמיכה, עזרה, עבודה חברות ומשפחה. אני מודה על כל מה שהתוכנית הזאת נתנה לי.

יעל שמשי: עבדתי באולפן כאם בית 4 שנים, 8 מחזורים, עם ארי שנער. הסיפור הכי חשוב מבחינתי שייך למחזור השני. הגיעו זוג תאומים בן ובת מאוקראינה, דניאל וולדה שהגיעו בגיל 18 ונכנסו לי ישר ללב ונשארו בלבי גם אחרי שעזבו את יגור. דניאל וולדה נשארו ביגור אחרי האולפן כחיילים בודדים. אחרי השחרור עברו לנשר. ולדה גרה היום עם בן הזוג שלה בקריית ביאליק. דניאל עדיין בנשר. היא עושה מילואים והוא עובד באבטחה של הנמל בתפקיד בכיר. תענוג להרגיש שיש משמעות לנוכחות שלי בחיים שלהם מהרגע של הנחיתה בארץ ועד היום. האולפן כל כך משמעותי לכל כך הרבה אנשים שזה מדהים. אנחנו הפנים, הרגש, ההורים, הכול בשבילם. לי, אישית, חבל מאוד שהפרוייקט נסגר אחרי כל כך הרבה שנים.

(המשך הרשימות על האולפן - ב"די יגור" הבאים)

אחד לעכו, למסעדה. פעם ראשונה אכלתי חומס. הייתי בשוק שכולם "מנגבים" בידיים מאותה צלחת. תודה מיוחדת לעלית בוצר שעזרה לאחי, רופא שיניים במקצועו, להתנסות בעבודה במרפאה ביגור. מאוד עצוב לי שהאולפן נסגר. כל מחזור הביא עמו רוח חדשה. אולפניסטים ואולפניסטיות (במיוחד!) שנשארו תורמים הרבה ליגור.

גדי רביב: (מנהל מחזור אחד 1977): ראובן קינן הציע לי עוד כשהייתי שליח בחו"ל, לחזור ולקחת את האולפן. עשיתי מחזור אחד ועזבתי למשתלה, חבל שלא נשארו לעוד כמה מחזורים. כשהתחיל הקשר עם סבינה היינו צריכים להסתיר את זה, קודם כל מהאח שלה וגם מהצוות. הכול התפוצץ בטיול לאילת. סוף טוב הכול טוב. בפרספקטיבה של 72 שנים, זאת אחת משכיות החמדה של יגור.

חופית דנינו-דוד (אם בית 2 מחזורים): היה מכרז לתפקיד, אילנה שטנגל (מש"א) וארי שנער ראינו אותי והתקבלתי. היה ליץ, באמצע המחזור הראשון נכנסתי להריון, והלך ונהיה קשה פיזית, עד שסיימתי. אהבתי להכיר אנשים מהעולם, ואת האמהות שבתפקיד, שממש הכינה אותי להיות אמא. הייתי ממשיכה אם הייתי יכולה. בגלל ההסטוריה עצוב שהפרוייקט נסגר, אבל כנראה שהוא פחות משתלב במציאות היגורית העכשווית, וגם האולפניסטים - פחות חלק מהקהילה והחברה.

סוטה קונדובין (תלמידה, מחזור 2000-2001): עבדתי בפעוטון "עופרים", הגעתי מאוקראינה, שבה החיים היו מאוד קשים מבחינה כלכלית ונפשית, כי מסביבי היו אנשים במצב כלכלי קשה, הרבה נרקומנים, עוני ולכלוך. יגור היתה גן עדן, התאהבתי במקום הזה, באנשים - קיבוצניקים פשוטים, שמחים וחרוצים (או-קי לא כולם). האולפן נתן לי שפה והבנה איפה אני נמצאת. המורה הנהדרת שלי תרמה לי הרבה ביטחון. נהייתי מהשיעורים ומהטיולים. זאת פשוט היתה קייטנה ענקית, נהדרת, למבוגרים. תודה גדולה לנחום אבני, בבית ראשון במולדת. תודה לכל מי שהתעניינו בחיים, תרמו חפצים ועזרו. עצוב לי מאוד שסוגרים את האולפן. אני חושבת שיש פוטנציאל גדול לתוכנית הזאת, במיוחד עכשיו, עם כל הבלאגן סביבנו.

גיאנה מלו (תלמידת אולפן בשנים 2007 - 2008, מחזור 82 ו-83 של התוכנית. אם-בית ב-2016, מחזור 98 ו-99): כתלמידה עבדתי בגיל הרך. זו הייתה חוויה נפלאה, שם הזדמן לי להתחיל להשתמש בשפה ולהתקרב באמת לקהילה הקיבוצית. למדתי אצל מורות נפלאות: אריאלה לוי, בתיה טלמור ושרה כספי, שתמיד היו מחויבות מאוד לעבודתן. תמיד אודה להן על הסבלנות, התשוקה והמסירות. תודה לארי שנער, סמדר רבן וקורין רביב, שעזרו וליוו אותי בתהליך הקליטה בארץ. הטיולים החודשיים עם אילון דורפמן הנפלא היו מעניינים וכיפים. בחרתי ביגור בזכות הטבע, ההר, המיקום, והביקורות הטובות של התלמידים שסיימו. התוכנית תרמה לי עברית,

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל
ביום ראשון 12.5.24
ב-20:30 ביד-למגינים
נעלה את זכר חברינו ובנינו שנפלו במערכות ישראל
ביום ב' - יתקיים טקס זיכרון בבית הקברות בשעה 11:00 - יציאה מרחבת יד-למגינים

למדינת ישראל
יום ב', 13.5, על רחבת המועדון
17:30 - 19:15 ארוחה ערב חגיגית
18:30 - 20:00 קפה ועוגה ופינוקים ברחבת חדר האוכל
20:00 טקס יום העצמאות
הדלקת משואות לכבוד הפועלים לבטחון המדינה והתורמים לחברה הישראלית בתקופה מורכבת